

AUFsätze DER SCHülerINNEN UND SCHüler ZUM WETTBEWERB VON EXANTAS (deutsch-griechische Zeitschrift) ZUM THEMA: „WAS BEDEUTET FÜR MICH DIE EUROPA-SCHULE“ (IN GRIECHISCH)

Σοφία Σερέτη [Μαθήτρια της 12^{ης}]: Μία σύντομη παρουσίαση του Δίγλωσσου Κρατικού Ευρωπαϊκού Σχολείου του Βερολίνου (ΚΕΣΒ)

Βερολίνο. Μια πόλη στην οποία ζουν άνθρωποι από περίπου 190 διαφορετικές εθνότητες. Μια πόλη, η οποία, χωρίς αυτό το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της γνώρισμα, θα ήταν ίσως μια συνηθισμένη μεγαλούπολη.

190 διαφορετικοί πολιτισμοί, καθένας με τα δικά του ήθη και έθιμα, διαφορετικά στοιχεία συμπεριφοράς, ίσως και ενδυμασίας αλλά προπάντων με διαφορετική γλώσσα.

Για την ενωμένη Ευρώπη αυτή η πολυγλωσσία είναι απαραίτητη. Γι' αυτό το λόγο το σχολικό έτος 1992-1993 ιδρύθηκαν, μετά από έντονη δραστηριοποίηση γονέων και συλλόγων, τα πρώτα Δίγλωσσα Κρατικά Ευρωπαϊκά Σχολεία Βερολίνου με τους γλωσσικούς συνδυασμούς: Γερμανο-αγγλικό, Γερμανο-γαλλικό και Γερμανο-ρωσικό. Ακολούθησαν το Γερμανο-ισπανικό, Γερμανο-ιταλικό, Γερμανο-τουρκικό, Γερμανο-ελληνικό, Γερμανο-πορτογαλικό και Γερμανο-πολωνικό.

Στόχοι των ΚΕΣΒ είναι, με τη συνεπή δίγλωσση και διαπολιτισμική κατεύθυνσή τους, να καλλιεργούν ικανότητες και δεξιότητες που συντελούν στην πολύπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών και την προαγωγή της επαγγελματικής ζωής τους, στοιχεία απαραίτητα στην πορεία της Ευρωπαϊκής ενοποίησης και στο γενικότερο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης.

Το Γερμανο-ελληνικό ΚΕΣΒ λειτούργησε για πρώτη φορά το σχολικό έτος 1996-1997 ξεκινώντας με την προσχολική και την Α' τάξη του δημοτικού. Ήταν το 1^ο Δημοτικό ΚΕΣΒ και ονομάστηκε «Όμηρος». Το 1999-2000 ιδρύθηκε και 2^ο Δημοτικό σχολείο, το οποίο ονομάστηκε «Αθηνά».

Η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση λειτούργησε για πρώτη φορά το 2002-2003. Τα σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που στεγάζουν το ΚΕΣΒ είναι το Heinrich-von-Kleist-Schule (Gymnasium) και το Hedwig-Dohm-Oberschule (Sekundarschule). Κατά το σχολικό έτος 2008-2009 αποφοίτησαν οι πρώτοι μαθητές με Δίγλωσσο Απολυτήριο (Abitur) που τους επιτρέπει την εισαγωγή στα ΑΕΙ και ΤΕΙ της Γερμανίας. Οι απόφοιτοι των Ευρωπαϊκών Σχολείων εισάγονται και στα ελληνικά ΑΕΙ και ΤΕΙ με ειδικές γραπτές εξετάσεις στη Νεοελληνική Γλώσσα.

Οι απόφοιτοι του Δίγλωσσου Γερμανο-ελληνικού Ευρωπαϊκού Σχολείου Βερολίνου μιλούν για την «ιδιαιτέρη» σχολική τους καριέρα ...

Joana Bürger

Όταν άρχισα, πέντε χρονών τότε, το Ευρωπαϊκό Σχολείο, οι μόνες λέξεις που ήξερα ήταν «παγωτό φράουλα» και «ένα καλαμάκι παρακαλώ». Την Ελλάδα τη γνώριζα μόνο από τις καλοκαιρινές διακοπές. Λάτρευα τη θάλασσα και τον ήλιο, αλλά θεωρούσα το Βερολίνο πατρίδα μου.

Η γιαγιά μου, η Ελληνίδα, ήρθε τη δεκαετία του '60 στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και παντρεύτηκε τον παππού μου, που είναι Γερμανός. Η Ελληνο-γερμανίδα μητέρα μου έζησε δέκα χρόνια στη Θεσσαλονίκη με τη γιαγιά και τον παππού της. Όταν τελείωσε το δημοτικό, γύρισε στη Γερμανία, έμαθε τη γερμανική γλώσσα και έδωσε εξετάσεις για το Abitur (απολυτήριες και εισαγωγικές εξετάσεις για τα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ).

Οι γονείς μου γνωρίστηκαν στο Βερολίνο, όπου είχαν έρθει και οι δύο, για να σπουδάσουν. Ο πατέρας μου είναι Γερμανός και έτσι η μητέρα μου κατά τη διάρκεια των σπουδών της αλλά και αργότερα δεν είχε πια πολλές σχέσεις με Έλληνες.

Όταν όμως έμαθε για το μοντέλο του Ευρωπαϊκού Σχολείου, το θεώρησε μια καλή ευκαιρία να ξαναγυρίσει στις ελληνικές ρίζες της και να τις μεταδώσει και στην κόρη της, εμένα.

Στο Ευρωπαϊκό Σχολείο γνώρισα για πρώτη φορά παιδιά με Ελληνική ή Ελληνο-γερμανική καταγωγή, που μιλούσαν ελληνικά μεταξύ τους. Σταδιακά, χωρίς να το συνειδητοποιήσω, έμαθα και εγώ τα Ελληνικά τόσο καλά, ώστε να μπορώ να παρακολουθώ τα μαθήματα που διδάσκονταν στην ελληνική γλώσσα. Σύντομα άλλαξε και η σχέση μου με την Ελλάδα. Μαθαίνοντας τη γλώσσα και δημιουργώντας φιλίες με τους συμμαθητές μου, άρχισα να νιώθω την Ελλάδα δεύτερη πατρίδα μου. Χαιρόμουν πάντα, όταν μου έλεγαν ότι δε μοιάζω με Γερμανίδα. Στην πραγματικότητα θεωρούσα τον εαυτό μου περισσότερο Ελληνίδα παρά Γερμανίδα.

Βέβαια υπήρχαν και αρκετά προβλήματα στο Ευρωπαϊκό Σχολείο, κυρίως στα πρώτα χρόνια του Γυμνασίου. Στο Δημοτικό όλοι οι δάσκαλοι μάς θεωρούσαν κάτι το ιδιαίτερο, νιώθαμε όλοι σαν μια οικογένεια, μεγαλώνουμε δίγλωσσοι.

Στο Γυμνάσιο τα πράγματα έγιναν πιο δύσκολα και ήταν όλα πιο αυστηρά. Οι απαιτήσεις των καθηγητών αυξήθηκαν. Επίσης έγιναν πιο εμφανείς οι διαφορές ανάμεσα σε Γερμανούς και Έλληνες καθηγητές. Στα ελληνικά μαθήματα έπρεπε κάποια περιεχόμενα να τα μαθαίνουμε αποστήθιση. Αυτό δε μου άρεσε τότε: το θεωρούσα απαρχαιωμένο σύστημα και ανώφελο. Ωστόσο σήμερα ξέρω ότι αυτό με βοήθησε να μάθω να χρησιμοποιώ καινούργιες λέξεις και εκφράσεις και να εμπλουτίσω το λεξιλόγιό μου. Επίσης, πολλές φορές ένιωθα τους Έλληνες καθηγητές πιο κοντά μας, ίσως επειδή ασχολούνταν εκ των πραγμάτων περισσότερο με εμάς. Δίδασκαν μόνο στο ελληνικό πρόγραμμα, μας γνώριζαν καλά και είχαν στη διάθεσή τους περισσότερο χρόνο για μας. Οι Γερμανοί καθηγητές μας δίδασκαν και στις κανονικές γερμανικές τάξεις, είχαν πολύ περισσότερους μαθητές και λιγότερο χρόνο να αφιερώσουν στον καθένα.

Ήταν δύσκολα τα χρόνια του Γυμνασίου και συχνά αναρωτιόμουν αν άξιζε τον κόπο να συνεχίσω να παρακολουθώ το Δίγλωσσο Ευρωπαϊκό Σχολείο. Πολλές φορές σκέφτηκα να τα παρατήσω και να συνεχίσω το κοινό γερμανικό γυμνάσιο.

Δεν το έκανα όμως και σήμερα είμαι ευτυχής που δε σταμάτησα να αγωνίζομαι. Κατέχω τη γερμανική γλώσσα, πιστεύω, καλύτερα από την ελληνική. Χαίρομαι όμως που έχω την ικανότητα να διαβάζω γερμανική και ελληνική λογοτεχνία. Λατρεύω πια, όχι μόνο τη θάλασσα και τον ήλιο της Ελλάδας, αλλά και τη γλώσσα, την ιστορία και τη νοστορπία της.

Η Ελλάδα μέσω του Ευρωπαϊκού Σχολείου έγινε η δεύτερη πατρίδα του.

Μαρία Κουφού

Η μητέρα μου είναι Γερμανίδα και πρωτοήρθε στο Βερολίνο το 1985. Ο πατέρας μου είναι Έλληνας και ήρθε επίσης το 1985 για προσωπικούς και επαγγελματικούς λόγους στο Βερολίνο. Την ίδια χρονιά γνωρίστηκαν και άρχισε να μαθαίνει ο ένας στον άλλο τη δική του γλώσσα. Αργότερα δημιούργησαν οικογένεια.

Το 1997, όταν ήμουν έξι χρόνων, οι γονείς μου αποφάσισαν να με στείλουν στο Ευρωπαϊκό Σχολείο, επειδή πίστευαν ότι θα ήταν καλό να γνωρίσω και τους δύο πολιτισμούς και γλώσσες, για να μην αντιμετωπίσω τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν εκείνοι, ο πατέρας μου με τα γερμανικά και η μητέρα μου με τα ελληνικά. Επιπλέον, ήθελαν να έχω τη δυνατότητα να σπουδάσω και να ζήσω, αν το θελήσω, στην Ελλάδα.

Έτσι πρωτοπήγα το 1998 στην Α' Δημοτικού στο Ευρωπαϊκό Σχολείο «Όμηρος». Εκεί ήρθα για πρώτη φορά σε επαφή με παιδιά που μιλούσαν μεταξύ τους ελληνικά με άνεση. Για μένα αυτά ήταν τα «ελληνόπουλα». Από αυτή τη στιγμή και μετά άρχισα να έχω μια πιο στενή επαφή με τον ελληνικό πολιτισμό και την Ελλάδα. Μαθαίνοντας τη γλώσσα και δημιουργώντας φιλίες με τους συμμαθητές

μου, ένιωθα όλο και πιο έντονα τον εαυτό μου ως Ελληνίδα. Από τότε τα καλοκαίρια περνάω όλες τις διακοπές μου στο σπίτι μας στην Ελλάδα, στα Τρίκαλα. Εκεί ζουν τα ξαδέλφια μου και οι περισσότεροι συγγενείς μου.

Μετά την ΣΤ' Δημοτικού μπορούσα να επιλέξω μόνη μου αν ήθελα να συνεχίσω τις σπουδές μου στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στο κοινό γερμανικό γυμνάσιο ή στο Κρατικό Ευρωπαϊκό Σχολείο. Αυτή η απόφαση ήταν πολύ δύσκολη και με προβλημάτισε αρκετό καιρό. Από τη μια ήθελα να σταματήσω τα Ελληνικά, επειδή με δυσκόλευαν· από την άλλη δεν ήθελα να παραιτηθώ από την προσπάθεια να τα μάθω καλύτερα και επιπλέον δεν ήθελα να χάσω τους πολύτιμους φίλους μου. Τελικά αποφάσισα να συνεχίσω το Ευρωπαϊκό Σχολείο στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Το 2004, και ενώ φοιτούσα στην 7^η τάξη, πήρα μέρος στο διαγωνισμό των γλωσσών των Ευρωπαϊκών Σχολείων με μια έκθεση για το επάγγελμα των ονείρων μου. Ήταν η πρώτη φορά που έγραψα ένα τόσο μεγάλο κείμενο στην ελληνική γλώσσα! Δέκα ολόκληρες σελίδες! Ο διαγωνισμός αυτός είχε μεγάλη σπουδαιότητα για μένα, γιατί κατάλαβα για πρώτη φορά πόσο πολύ βελτιώθηκαν οι γνώσεις μου στην ελληνική γλώσσα.

Την ίδια χρονιά γράφτηκα στο χορευτικό τμήμα του σχολείου, όπου η καθηγήτριά μας, η κυρία Πούκη, μας έμαθε ελληνικούς χορούς από διάφορες περιοχές της Ελλάδας. Ακολούθησε το πρώτο ταξίδι του χορευτικού μας συγκροτήματος στην Αθήνα, για να συμμετάσχουμε στο Φεστιβάλ Ελληνικού Πολιτισμού. Σε αυτό το Φεστιβάλ πήραν μέρος πολλά συγκροτήματα από την Ελλάδα και από το Εξωτερικό. Χορέψαμε και βραβευτήκαμε. Τη στιγμή εκείνη ένιωσα μέλος της ελληνικής κοινωνίας.

Αυτές και άλλες ανάλογες στιγμές με κάνουν περήφανη που επέλεξα αυτό το δρόμο.

Φέτος τελειώνω το σχολείο και μπορώ να πω ότι, παρόλο που δεν κατέχω τέλεια τα ελληνικά, αισθάνομαι ότι κατάφερα κάτι σπουδαίο στη ζωή μου. Ενώ ζω στη Γερμανία, μπόρεσα να μάθω και τη μητρική γλώσσα του πατέρα μου και να γνωρίσω την ελληνική ιστορία και τον πολιτισμό. Δεν μπορώ να πω ότι νιώθω Ελληνίδα ή Γερμανίδα· μπορώ όμως να πω ότι είμαι και νιώθω μέλος και στις δύο κοινωνίες.

Αν θα είχα πάλι την ευκαιρία να επιλέξω αν θα συνεχίσω το Γερμανο-ελληνικό Ευρωπαϊκό Σχολείο του Βερολίνου ή ένα κοινό γερμανικό σχολείο, θα έκανα και πάλι, είμαι σίγουρη, την ίδια επιλογή.

Ελισάβετ Αλεξιάδου

Γεννήθηκα στην Ελλάδα και έζησα τα πρώτα παιδικά μου χρόνια με τη γιαγιά μου, εφόσον οι γονείς μου εργάζονταν στο Βερολίνο. Όταν έγινα τεσσάρων χρόνων, ακολουθήσαμε, ο αδελφός μου και εγώ, τους γονείς μας στο Βερολίνο, την ξένη για μας τότε χώρα, με το κρύο κλίμα, την τραχιά ξένη γλώσσα και τον ξένο λαό.

Στο νηπιαγωγείο φοίτησα στον «Όμηρο», όπου με ενδιαφέρον παρακολουθούσα το μάθημα των γερμανικών. Μου ακουγόταν αρχικά περίεργη η καινούργια γλώσσα και γι' αυτό το λόγο δυσκολεύτηκα να την κατακτήσω. Το αποτέλεσμα ήταν να επαναλάβω τη χρονιά, γιατί οι δασκάλες μου τότε ανησυχούσαν μήπως δυσκολευτώ περισσότερο στις μεγαλύτερες τάξεις του Δημοτικού με τη γλώσσα.

Όταν είσαι μικρό παιδί, το να βλέπεις να συνεχίζουν οι φίλοι σου στην επόμενη τάξη και εσύ να την επαναλαμβάνεις, το θεωρείς πολύ άδικο και συνήθως δεν το καταλαβαίνεις. Έτσι το γεγονός αυτό μου προκάλεσε μια αρνητική στάση απέναντι στο Γερμανο-ελληνικό Ευρωπαϊκό Σχολείο. Θεώρησα ότι έφταιγε το σχολείο και οι δασκάλες, που δεν μπορούσα να συνεχίσω μαζί με τους φίλους μου στην επόμενη τάξη.

Στη συνέχεια μετακομίσαμε σε μια άλλη συνοικία του Βερολίνου σε μεγάλη απόσταση από το Ευρωπαϊκό σχολείο. Ξεκίνησα λοιπόν την Α΄ Δημοτικού σε ένα κοινό γερμανικό σχολείο της γειτονιάς μου, στο οποίο φοιτούσαν πολλά άλλα παιδάκια διαφόρων εθνικοτήτων. Θυμάμαι ότι τα γερμανόπουλα σε αυτό το σχολείο ήταν επτά ή οκτώ. Όλες οι φίλες μου ήταν τουρκικής καταγωγής και μίλαγαν ελάχιστα γερμανικά. Έτσι άρχισα σιγά σιγά να μαθαίνω και εγώ τουρκικά. Δεν τα μιλούσα βέβαια ποτέ με άνεση, αλλά ακόμη και σήμερα, παρόλο που πέρασαν τόσα χρόνια, καταλαβαίνω πολλές τουρκικές λέξεις και εκφράσεις.

Κατά τη διάρκεια της φοίτησης μου στο κοινό Δημοτικό σχολείο παρακολουθούσα παράλληλα μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε ένα άλλο γερμανικό σχολείο της περιοχής που διέμενα, γεγονός που μου προκαλούσε μεγάλη δυσαρέσκεια. Όλοι οι φίλοι μου είχαν ελεύθερο χρόνο και έβγαιναν τα απογεύματα, για να παίξουν, ενώ εγώ έπρεπε να παρακολουθώ ελληνικά μαθήματα. Τα Ελληνικά δεν έπαψαν ποτέ να είναι η μητρική μου γλώσσα, αλλά η σχέση μου με το απογευματινό ελληνικό σχολείο υπήρξε αντιφατική. Μου άρεσε η ελληνική γραφή, η ιστορία και ιδιαίτερα η μυθολογία από την άλλη πλευρά όμως δεν ήθελα να πηγαίνω, γιατί το σχολείο αυτό με απέκλειε από το παιχνίδι και από τους φίλους μου.

Τελειώνοντας το Δημοτικό η μητέρα μου αποφάσισε να με γράψει στο Ευρωπαϊκό Σχολείο, στο Γυμνάσιο του Χάινρχ φον Κλάιστ. Θεωρούσε ότι έπρεπε να μάθω συστηματικά τη μητρική μου γλώσσα. Εγώ αντίθετα ήθελα να συνεχίσω μαζί με τις φίλες μου σε ένα κοινό γερμανικό Γυμνάσιο της περιοχής. Η θέληση της μητέρας μου όμως επιβλήθηκε. Το Ευρωπαϊκό Σχολείο με χώριζε για δεύτερη φορά από τους φίλους μου!

Η στάση μου απέναντι στο Δίγλωσσο αυτό Σχολείο ήταν πολύ αρνητική. Δεν ήθελα για έναν επιπλέον λόγο να φοιτήσω στο σχολείο αυτό: έπρεπε να παρακολουθώ στην ελληνική γλώσσα την Ιστορία, τη Γεωγραφία και τη Βιολογία, μαθήματα τα οποία τα προηγούμενα έξι χρόνια τα είχα διδαχτεί στα γερμανικά.

Γρήγορα όμως άλλαξε η διάθεσή μου, όταν γνώρισα τους καινούργιους συμμαθητές μου. Όλοι μιλούσαν ελληνικά. Οι γονείς τους ήταν και οι δύο ή ένας από τους δύο ελληνικής καταγωγής. Ένας μάλιστα από αυτούς είχε Γερμανούς γονείς, αλλά μιλούσε πολύ καλά τα ελληνικά. Τα μαθήματα δε με δυσκόλεψαν τόσο, όσο περίμενα. Τα ελληνικά μου βελτιώθηκαν σε σύντομο χρονικό διάστημα και προσαρμόστηκα γρήγορα στο δίγλωσσο πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Σχολείου.

Βρίσκομαι στην τελευταία τάξη του Σχολείου. Πέρασα επτά χρόνια σε αυτό το σχολείο, με τους ίδιους συμμαθητές και καθηγητές με τους οποίους δέθηκα συναισθηματικά και τώρα που το σκέφτομαι, λίγο πριν το τέλος, θα μου λείψουν όλοι. Δεν το μετάνιωσα που ήρθα σε αυτό το σχολείο, παρόλο που αντιμετώπισα πολλές δυσκολίες σε διάφορα θέματα. Όμως έμαθα καλά τη μητρική μου γλώσσα, παράλληλα με τα Γερμανικά, αλλά και τα Αγγλικά και λιγότερο καλά, γιατί τα διδάχτηκα λιγότερο διάστημα, τα Γαλλικά.

Λατρεύω την Ελλάδα και την ελληνική γλώσσα, αλλά μεγαλώνοντας στη Γερμανία νιώθω το Βερολίνο πατρίδα μου. Επιπλέον είμαι τυχερή, γιατί έχω το πλεονέκτημα να χειρίζομαι άνετα και τις δύο γλώσσες και να αισθάνομαι όμορφα και στις δύο χώρες.